

Яровий Віталій Валерійович

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ
про офіційне тлумачення положень

п. 4 ч. 1 ст. 271 кримінального процесуального кодексу України;

ч. 3 ст. 271 кримінального процесуального кодексу України;

ч. 4 ст. 271 кримінального процесуального кодексу України;

ч. 7 ст. 271 кримінального процесуального кодексу України;

ч. 8 ст. 271 кримінального процесуального кодексу України.

Керуючись п. 2 ст. 150 Конституції України, п. 4 ст. 13, 42, 43 Закону України «Про Конституційний Суд України»,

Прошу Конституційний Суд України:

Надати офіційне тлумачення положень п. 4 ч. 1 ст. 271, ч. 3 ст. 271, ч. 4 ст. 271, ч. 7 ст. 271, ч. 8 ст. 271 кримінального процесуального кодексу України (далі КПК) (Відомості Верховної Ради (ВВР), № 4651-ві від 13.04.2012 року), щодо роз'яснення, а саме :

- чи являється помітка грошових коштів під час проведення досудового розслідування заходом імітування обстановки злочину відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 271 КПК України ;
- чи можна проводити негласну слідчу (розшукову) дію, а саме помітку грошових коштів в порядку п. 4 ч. 1 ст. 271 КПК України в присутності понятих, які не мають допуску до таємності ;
- чи міг слідчий (прокурор) відповідно до ч. 3 ст. 271 КПК України доручити проведення контролю за вчиненням злочину в формі імітування обстановки злочину оперативним співробітникам ОВС станом на 26.03.2013 року в рамках кримінального провадження по розслідуванню злочину передбаченого ч. 3 ст. 368 КК України (в редакції Закону N 3207-VI (3207-17) від 07.04.2011 року) ;
- чи міг слідчий (прокурор) відповідно до ч. 3 ст. 271 КПК України доручити проведення контролю за вчиненням злочину в формі імітування обстановки злочину оперативним співробітникам ОВС за відсутності повідомлення особи про підозру в рамках досудового розслідування кримінального провадження злочину передбаченого ч. 3 ст. 368 КК України (в редакції Закону N 3207-VI (3207-17) від 07.04.2011 року) ;
- відповідно до ч. 4 ст. 271 КПК України, чи складається протокол огляду місця події по вилученню заздалегідь помічених грошових коштів в порядку проведення заходів передбачених п. 4 ч. 1 ст. 271 КПК України в відкритій

формі, з залученням понятих, якщо відсутня особа відносно якої проводились заходи ;

- відповідно до ч. 4 ст. 271 КПК України, чи можна вважати, що протокол огляду речей(помітки грошових коштів) та протокол огляду місця події(протокол вилучення грошових коштів), складені різними особами в різний час, являють собою в сукупності протокол за наслідками проведення контролю за вчиненням злочину ;
- чи є обов'язковою вимогою відповідно до ч. 7 ст. 271 КПК України наявність в матеріалах кримінального провадження постанови прокурора про проведення контролю за вчиненням злочину ;
- яким чином слід тлумачити ч. 7 ст. 271 КПК України, якщо в матеріалах кримінального провадження відсутня постанова прокурора про проведення контролю за вчиненням злочину і відсутні будь-які ознаки її наявності ;
- відповідно до ч. 8 ст. 271 КПК України, чи є необхідністю в отриманні дозволу від апеляційного суду на проведення контролю за вчиненням злочину, якщо проведення контролю за вчиненням злочину, заздалегідь заплановано суміщати в часі, в просторі, за місцем, відносно однієї і тієї ж особи, в рамках одного і того ж кримінального провадження, спільно з негласною слідчою(розшуковою) дією в порядку ст. 269 КПК України, дозвіл на яку в порядку ст. 250 КПК України заздалегідь отримано від слідчого судді.

Статті (окремі положення) тлумачення яких має дати Конституційний Суд України :

Стаття 271. Контроль за вчиненням злочину(ВВР, № 4651-ві від 13.04.2012 року).

Пункт 4 ч. 1 ст. 271 КПК України 1). Контроль за вчиненням злочину може здійснюватися у випадках наявності достатніх підстав вважати, що готується вчинення або вчиняється тяжкий чи особливо тяжкий злочин, та проводиться в таких формах:

- (...);
- імітування обстановки злочину.
- (...);

Частина 3 ст. 271 КПК України 3). Під час підготовки та проведення заходів з контролю за вчиненням злочину забороняється провокувати (підбурювати) особу на вчинення цього злочину з метою його подальшого викриття, допомагаючи особі вчинити злочин, який вона би не вчинила, як би слідчий цьому не сприяв, або з цією самою метою впливати на її поведінку насильством, погрозами, шантажем. Здобуті в такий спосіб речі і документи не можуть бути використані у кримінальному провадженні.

Частина 4 ст. 271 КПК України 4). Про результати контролю за вчиненням злочину складається протокол, до якого додаються речі і документи, отримані під час проведення цієї негласної слідчої (розшукової) дії. Якщо контроль за вчиненням злочину закінчується відкритим фіксуванням, про це складається протокол у присутності такої особи.

Частина 7 ст. 271 КПК України 7). Прокурор у своєму рішенні про проведення контролю за вчиненням злочину, крім відомостей, передбачених статтею 251 цього Кодексу, зобов'язаний:

- 1) викласти обставини, які свідчать про відсутність під час негласної слідчої (розшукової) дії провокування особи на вчинення злочину;
- 2) зазначити про застосування спеціальних імітаційних засобів.

Частина 8 ст. 271 КПК України 8). Якщо при проведенні контролю за вчиненням злочину виникає необхідність тимчасового обмеження конституційних прав особи, воно має

здійснюватися в межах, які допускаються Конституцією України, на підставі рішення слідчого судді згідно з вимогами цього Кодексу.

Предмет необхідного тлумачення:

- 1) **пункт 4 ч. 1 ст. 271 КПК України(ВВР, № 4651-ві від 13.04.2012 року)**, щодо роз'яснення :
  - чи являється помітка грошових коштів під час проведення досудового розслідування заходом імітування обстановки злочину відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 271 КПК України ;
  - чи можна проводити негласну слідчу(розшукову) дію, а саме помітку грошових коштів в порядку п. 4 ч. 1 ст. 271 КПК України в присутності понятих, які не мають допуск до таємності.
- 2) **частина 3 ст. 271 КПК України(ВВР, № 4651-ві від 13.04.2012 року)**, щодо роз'яснення :
  - чи міг слідчий(прокурор) відповідно до ч. 3 ст. 271 КПК України доручити проведення контролю за вчиненням злочину в формі імітування обстановки злочину оперативним співробітникам ОВС станом на _____ року в рамках кримінального провадження по розслідуванню злочину передбаченого ч. 3 ст. 368 КК України (в редакції Закону N 3207-VI (3207-17) від 07.04.2011 року) ;
  - чи міг слідчий(прокурор) відповідно до ч. 3 ст. 271 КПК України доручити проведення контролю за вчиненням злочину в формі імітування обстановки злочину оперативним співробітникам ОВС за відсутності повідомлення особі про підозру в рамках досудового розслідування кримінального провадження злочину передбаченого ч. 3 ст. 368 КК України (в редакції Закону N 3207-VI (3207-17) від 07.04.2011 року).
- 3) **частина 4 ст. 271 КПК України(ВВР, № 4651-ві від 13.04.2012 року)**, щодо роз'яснення :
  - відповідно до ч. 4 ст. 271 КПК України, чи складається протокол огляду місця події по вилученню заздалегідь помічених грошових коштів в порядку проведення заходів передбачених п. 4 ч. 1 ст. 271 КПК України в відкритій формі, з залученням понятих, якщо відсутня особа відносно якої проводились заходи ;
  - відповідно до ч. 4 ст. 271 КПК України, чи можна вважати, що протокол огляду речей(помітки грошових коштів) та протокол огляду місця події(протокол вилучення грошових коштів), складені різними особами в різний час, являють собою в сукупності протокол за наслідками проведення контролю за вчиненням злочину.
- 4) **частина 7 ст. 271 КПК України(ВВР, № 4651-ві від 13.04.2012 року)**, щодо роз'яснення :
  - чи є обов'язковою вимогою відповідно до ч. 7 ст. 271 КПК України наявність в матеріалах кримінального провадження постанови прокурора про проведення контролю за вчиненням злочину ;
  - яким чином слід тлумачити ч. 7 ст. 271 КПК України, якщо в матеріалах кримінального провадження відсутня постанова прокурора про проведення контролю за вчиненням злочину і відсутні будь-які ознаки її наявності.
- 5) **частина 8 ст. 271 КПК України(ВВР, № 4651-ві від 13.04.2012 року)**, щодо роз'яснення :
  - відповідно до ч. 8 ст. 271 КПК України, чи є необхідністю в отриманні дозволу від апеляційного суду на проведення контролю за вчиненням злочину, якщо проведення контролю за вчиненням злочину, заздалегідь заплановано суміщати в часі, в просторі, за місцем відносно однієї і тієї ж особи, в рамках одного і того ж кримінального провадження, спільно з негласною слідчою(розшуковою) дією в порядку ст. 269 КПК України, дозвіл на яку в порядку ст. 250 КПК України заздалегідь отримано від слідчого судді.

Обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні.

Офіційне тлумачення положень п. 4 ч. 1, ч. 3, ч. 4, ч. 7 та ч. 8 статті 271 кримінального процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради (ВВР), № 4651-ві від 13.04.2012 року) є необхідним у зв'язку з повторним судовим слуханням (судова справа № _____ кримінального провадження № _____ від _____ року по обвинуваченню _____ у скоєнні злочину передбаченого ч. 3 ст. 368 КК України(в редакції закону за №3207-6 від 07.04.2011року). Повторність судового розгляду *

міськрайонним судом області викликана тим, що вирок у даній справі від року(додаток 1) був скасований ухвалою апеляційного суду від року(додаток 2), на підставі ухвали вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ від 03.02.2015 року(додаток 3). Підставою до скасування вироку міськрайонного суду від року стало зокрема істотне порушення вимог кримінального процесуального кодексу України, зокрема щодо наведення як доказів вини протоколу огляду речей від року(додаток 4) та протоколу огляду місця події(додаток 5), за відсутності постанови про проведення контролю за вчиненням злочину в формі імітування обстановки злочину, відсутності протоколу за наслідками проведення контролю за вчиненням злочину, залучення оперативних співробітників ОВС до проведення контролю за вчиненням злочину, та відсутність дозволу слідчого судді на проведення контролю за вчиненням злочину. Враховуючи те, що міськрайонним судом, повторно розпочато розгляд даної справи, є всі підстави вважати, що суд знов ж таки не зверне увагу на вимоги КПК України, повторно знехтує клопотаннями з даного приводу, що в свою чергу може призвести до прийняття незаконного рішення в даній справі, так як не має єдиного розуміння і правильного трактування зазначених в зверненні положень.

року прокуратурою області в порядку ст.ст. 111, 112, 253 КПК України надано повідомлення(додаток 6), в якому зазначено, що в рамках кримінального провадження №4 від року проведено негласну слідчу(розшукову) дію – спостереження за особою з використанням відеозапису та інших спеціальних технічних засобів у публічно доступних місцях, та цього ж дня в порядку ст. 221 КПК України надано до ознайомлення протокол за наслідками проведення візуального спостереження за особою від року(додаток 7). Ознайомившись з даним протоколом від року, стало незрозумілим, чому в порядку ст. 253 КПК України, прокуратурою в повідомленні не вказано те, що року проводились заходи в порядку пункт 4 ч. 1 ст. 271 КПК України(ВВР, № 4651-vi від 13.04.2012 року). Підтвердженням цьому є те, що в порядку ст. 221 КПК України прокуратурою області надано протокол огляду речей від року(додаток 4), зміст і форма якого прямо вказує на те, що року, проводився захід в порядку пункт 4 ч. 1 ст. 271 КПК України. Всупереч цьому, прокуратурою області, не надано до ознайомлення та не долучено до матеріалів кримінального провадження постанову, про проведення контролю за вчиненням злочину, що викликає сумнів в тому, що :

- на підставі якого процесуального документа залучено оперативних співробітників до складання протоколу огляду речей, що є проведення контролю за вчиненням злочину (додаток 4) ;
- чому за відсутності постанови про проведення контролю за вчиненням злочину, оперативні співробітники провели помітку грошових коштів в присутності понятих, якщо дану негласну дію відповідно до ч. 3 ст. 271 КПК України має проводити виключно слідчий, без розголошення державної таємниці ;
- чому протокол огляду речей від року складений в присутності понятих, за відсутності грифа обмеження доступу, якщо мова йде про негласну слідчу(розшукову) дію- контроль за вчиненням злочину постановлений в порядку ч. 3 ст. 271 КПК України ;
- чому слідчий прокуратури склав протокол огляду місця події (додаток 5) в формі відкритого фіксування та вилучив грошові кошти, якщо при даній дії була відсутня особа, у якій вилучаються дані кошти, дана дія є негласною, і яким чином залучені до даної дії поняті враховуючи те, що дана дія відноситься до форм та методів проведення негласних слідчих(розшукових) дій ;
- яким чином слід трактувати наявність в матеріалах протоколу огляду речей від року(додаток 4) та протоколу огляду місця події (додаток 5), якщо відсутня постанова прокурора про проведення контролю за вчиненням злочину. Як слід розуміти та трактувати наявність в матеріалах протоколу огляду речей від року(додаток 4) та протоколу огляду місця події (додаток 5), якщо відповідно до ст. 271 КПК України, в матеріалах

кримінального провадження виключно має місце протокол за наслідками проведення контролю за вчиненням злочину;

- чому прокуратурою _____ області не отримано дозвіл слідчого судді на проведення контролю за вчиненням злочину, якщо проведення контролю за вчиненням злочину, заздалегідь було заплановано суміщати в часі, в просторі, за місцем відносно однієї і тієї ж особи, в рамках одного і того ж кримінального провадження, спільно з негласною слідчою(розшуковою) дією в порядку ст. 269 КПК України, дозвіл на яку в порядку ст. 250 КПК України заздалегідь отримано від слідчого судді(додаток б).

Підставою звернення до Конституційного суду України є отримання роз'яснення та тлумачення п. 4 ч. 1, ч. 3, ч. 4, ч. 7 та ч. 8 статті 271 КПК України, так як даний випадок є прецедентом до того, що кримінальний процесуальний кодекс України виконавчі органи влади можуть трактувати на свій розсуд по різному, і вчиняти будь-які дії нехтуючи відповідним порядком та порушуючи конституційні права осіб, цим самим підриваючи довіру суспільства.

Враховуючи вищезазначене, з метою забезпечення реалізації захисту _____ конституційних прав, в визначенні вірного та правильного тлумачення зазначених норм, враховуючи актуальність цього звернення в світі законодавчої неврегульованості, різного трактування законів, певною мірою неналежного виконання зазначених законів з боку певних органів виконавчої влади, необхідно надати офіційне тлумачення положень п. 4 ч. 1, ч. 3, ч. 4, ч. 7 та ч. 8 статті 271 кримінального процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради (ВВР), № 4651-ві від 13.04.2012 року).

Додатки до конституційного звернення копії матеріалів кримінального провадження надані _____ міськрайонним судом від _____ року:

1. Вирок _____ міськрайонного суду від _____ року.
2. Ухвала _____ апеляційного суду від _____ року.
3. Ухвала вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ від 03.02.2015.
4. Протоколу огляду речей від _____ року.
5. Протоколу огляду місця події від _____ року.
6. Повідомлення про проведення негласних слідчих(розшукових) дій.
7. Протокол за наслідками проведення візуального спостереження за особою від _____ року.

Конституційне звернення подається у 3-х прим.

07 вересня 2016 р.

В.В. Яровий